

Paweł Siłakowski

Stowarzyszenie MONAR, Poradnia Profilaktyki, Leczenia i
Terapii Uzależnień w Warszawie – Hoża 57

pueblo@autograf.pl

Outreach jako metody pracy w nursie redukcji szkód

- Główne metody pracy:
  - Streetworking
  - Partyworking
  - Networking/webworking
  - Pedagogika ulicy

Streetworking jako przykład pracy outreach - rys historyczny

- Początków metody można upatrywać się w Stanach Zjednoczonych, gdzie w latach 20 XX wieku rozpoczęto pracę z gangami ulicznymi, doświadczenia te przeniesiono na lata 50 w pracy z osobami używającymi narkotyków
- Na gruncie europejskim mówi się o początku pracy w latach 60 tych XX wieku
- W Polsce doświadczenia pracy ulicznej sięgają lat 80 tych i 90 tych (wymiana igieł i strzykawek w Krakowie oraz Warszawie, praca z osobami świadczącymi usługi seksualne - TADA Szczecin i TADA ogólnopolska). W późniejszych latach przenoszenie doświadczeń na grunt pracy z młodzieżą, bezdomnymi.

Streetworking jako przykład pracy outreach - metody pracy

Docieranie do odbiorców programów
zawsze bezpośrednio, na 2 sposoby

- Pary streetworkerskie
- Mobilne punkty wymiany, rozdawnictwa
- Drop In Port, wokół który skupia
outreach

Streetworking jako przykład pracy outreach

- Idea docierania do klienta, praca na zewnątrz w środowisku klienta
- Praca z grupą docelową, w celu zapobiegania stygmatyzacji klienta oferta kierowana jest do całych grup docelowych
- Edukacja twarzą w twarz, opieka i poradnictwo indywidualne dla poszczególnych członków grupy docelowej.

Streetworking jako przykład pracy outreach

Streetwork dociera do klientów, którzy nie korzystają z tradycyjnych form pomocy:

- nie odczuwają swojej sytuacji jako uprawniającej do korzystania z jakiegokolwiek pomocy
- nie odczuwają swojej sytuacji jako wymagającej jakiegokolwiek pomocy
- przejawiają poczucie izolacji i wykluczenia społecznego
- przejawiają zahamowania, nieporadność, lęk
- braku zaufania, wcześniejsze nieprzyjemne doświadczenia
- nielegalny pobyt na terenie kraju.

Streetworking jako przykład pracy outreach

Formy:

- **Streetwork nastawiony na jednostkę** (osoby uzależnione, używające subst. psychoakt)
  - opiera się na indywidualnym kontakcie i osobistej więzi z klientem
  - wsparcie , indywidualna opieka, pośrednictwo w uzyskaniu pomocy
- **Streetwork ukierunkowany na grupę** (młodzież)
  - integracja grupy
  - wytworzenie więzi między jej członkami

Streetworking jako przykład pracy outreach

- **Streetwork oparty na ofertach pomocy**
  - oparty na konkretnej ofercie pomocowej
  - przybiera formy akcji
- **Streetwork ukierunkowany na multiplikatorów**
  - tworzenie i wspieranie inicjatyw samopomocowych
  - szkolenie liderów grup, którzy przekazują wiedzę pozostałym członkom (peeredukacja)

Specyfikacja pracy na ulicy

- Idealnym rozwiązaniem 7 dniowy tydzień pracy
- Dyżury o regularnych porach, najlepiej 2 razy dziennie (np. rano i wieczorem w zależności od grupy docelowej)
- 2 osobowe zespoły streetworkerskie

Specyfikacja pracy na ulicy

- W przypadku mobilnych punktów dyżurują pary streetworkerskie, ewentualnie pielęgniarka, lekarz
- Mobilne punkty bezpieczniejszych iniekcji
- Docieranie do miejsc skupisk grupy docelowej
- Prowadzenie rozdawnictwa i wymiany
- Edukacja w obszarze środków psychoaktywnych, seksualności, spraw socjalnych
- Informacje o sieci pomocy

Specyfikacja pracy na ulicy

- Świadomość bycia „gościem” na terenie grupy docelowej, respektowanie ich prawa do anonimowości, intymności
- Nie narzucanie się z kontaktem
- Oddzielenie bycia kolegą od pracy

Partyworking – podstawy metodyczne

DO KOGO?

- określenie grupy docelowej

GDZIE?

- określenie miejsc spotkań grupy docelowej

JAK ?

- określenie specyfiki tych miejsc i grupy osób w niej przebywających

KIEDY?

- określenie stałych terminów pracy najefektywniejszych dla konkretnych miejsc

Partyworking – podstawy metodyczne

KTO?

- w zależności od grupy/miejsc: kilku pracowników, para, para pracowników różnej płci, w celu zapewnienia bezpieczeństwa sobie i klientom.

Z JAKĄ OFERTĄ?

- dostarczenie prezerwatyw, lubrykantów, drink testów ulotek edukacyjnych

Partyworking – podstawy metodyczne

- edukacja z zakresie seksualności (transmisja chorób przenoszonych drogą płciową, wiadomości dotyczące testu w kierunku HIV, skuteczność prezerwatyw i jej prawidłowe użytkowanie, leczenie chorób przenoszonych drogą płciową)
- zmiany postaw w zakresie bezpieczniejszych zachowań seksualnych
- przekazanie podstawowych informacji z zakresu negocjacji bezpieczniejszych zachowań seksualnych z partnerem klientem

Partyworking – podstawy metodyczne

- wsparcie w doraźnych sytuacjach kryzysowych
- edukacja narkotykowa (skutki przyjmowania środków psychoaktywnych)
- poradnictwo w zakresie zdrowia seksualnego
- wspieranie pozytywnej tożsamości, wspieranie w roli
- stworzenie alternatywnego bezpiecznego miejsca spotkań - drop in center

Partyworking – podstawy metodyczne

- materialne wsparcie doraźne (podstawowe środki higieny, ubrania)
- zaproponowanie alternatywnych form spędzania czasu (oferta organizacji)
- zgromadzenie przyjaznych specjalistów (psycholog, lekarz) i ułatwienie kontaktu z nimi

Specyfikacja pracy w klubie

- pomoc i poradnictwo w zakresie spraw socjalnych
- dostarczanie informacji o innych formach pomocy (punkty testowania, w kierunku HIV, noclegownie, bezpłatne jadłodajnie i punkty opieki medycznej)
- warsztaty bezpieczniejszego seksu

Specyfikacja pracy w klubie

- ludzie przychodzą do klubu najczęściej po to, aby się pobawić
- mogą nas potraktować jako towarzyszy wieczoru
- używają alkoholu, lub innych środków psychoaktywnych
- mogą proponować nam alkohol
- często są to osoby w swoim mniemaniu dobrze wyedukowane
- w klubie jesteśmy mniej widoczni
- nie ma atmosfery do intymnych rozmów

Specyfikacja pracy w klubie

**Jakie trudności możemy w związku z
tym
napotkać?**

Specyfikacja pracy w klubie

Co w związku z tym

- oddzielenie zabawy od pracy
- dopasowanie stylu pracy
- stopowanie tematów dygresyjnych
- ochrona własnej prywatności
- określenie możliwości "przyswajania" klienta
- stosowanie metody aktywnej

Specyfikacja pracy w klubie

- nawiązywanie kontaktu z osobami, które wydają się zainteresowane
- zainteresowanie tematem poprzez zadawanie "podchwytliwych" pytań
- oznakowanie w widoczny sposób miejsca, w którym pracujemy
- pozostawianie w klubach informacji o tym, kiedy mamy dyżury
- stosowanie metody biernej
- stworzenie minimum bezpieczeństwa do intymnych rozmów

Networking/webworking - specyfika pracy

- Metoda polegająca na docieraniu do odbiorców przy pomocy komunikatorów, mediów społecznościowych
- Brak kontaktu twarzą w twarz może być odbierany jako bardziej bezpieczny

Networking/webworking - specyfika pracy

- Brak rozdawnictwa, wymiany, ulotki ewentualnie przekazywane w formie online lub pliku do ściągnięcia
- Oparty głównie na rozmowie - rozpoznaniu trudności rozmówcy, edukacja, wsparcie, interwencja kryzysowa, wskazanie placówek pomocowych

Networking/webworking - specyfika pracy

- Stałe i jasne dla odbiorcy godziny dyżurów
- Inaczej niż w przypadku street-, partyworkingu jest to forma indywidualna, brak bezpośredniego wsparcia od drugiej osoby (brak współdyżurującego)